

Diarienummer: 2021-74

Klassificerings-ID: 1.4.2

14 april 2021

Finansdepartementet

[fi.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:fi.remissvar@regeringskansliet.se)

# En gemensam utbildning inom statsförvaltningen (SOU 2020:40)

dnr Fi2020/02978

Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), som har i uppdrag att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen i syfte att göra den offentliga förvaltningen mer effektiv och ändamålsenlig, lämnar följande synpunkter.

## Sammanfattning

DIGG är i grunden positiv till en gemensam utbildning inom statsförvaltningen och instämmer i att ett flertal av förslagen som utredningen lyfter skulle leda till en rad positiva effekter och bidra till syftet att öka medborgarnas förtroende för statsförvaltningen.

- DIGG är positiv till den digitala läroplattformen som föreslås men anser att vidare utredning bör göras gällande bland annat it-säkerhet, tillgänglighet, inloggning och möjligheter för AI-lärande.
- DIGG avstyrker förslaget om en obligatorisk utbildning och anser att den enskilda myndigheten bör i det delegerade arbetsgivaransvaret inom staten kunna göra bedömningen om vilka som ska genomföra densamma. Vidare anser DIGG att sanktionsåtgärderna är otydliga.
- DIGG avstyrker förslaget om utbildningens innehåll. DIGG anser att utbildningen bör vara målgruppsanpassad efter förkunskaper och roll för att kunna bidra till verksamhetsnytta såväl som engagemang att delta.

- DIGG avstyrker förslaget angående förslagna fysiska gruppdiskussionsträffarna då dessa främst bör kunna ske digitalt.
- DIGG avstyrker förslaget att finansiering ska ske via anslag 1:18 Myndigheten för digital förvaltning (numera anslag 2:6 Myndigheten för digital förvaltning, under utgiftsområde 22 Kommunikationer), med syftet att ta fram och förvalta en elektronisk utbildning och fysiska träffar. DIGG:s uppdrag fokuserar på förvaltningsgemensam digitalisering och således inte en enskild fråga som läroplattform och enskilda sektorer.

## Generella synpunkter

### 6 Förutsättningar för en gemensam utbildning

#### 6.3 Tekniska förutsättningar och säkerhetsaspekter för e-utbildning

DIGG tycker det är ett bra förslag med en digital läroplattform som utredningen föreslår.

Aspekter som inloggning, it-säkerhet och tillgänglighet är grunden och bör noggrant utredas vidare. Även möjlighet att använda AI för anpassat lärande och utformning av interaktivt material är viktiga delar att beakta i det fortsatta arbetet.

### 7 En gemensam utbildning inom statsförvaltningen

#### 7.1.2 Att inte delta i en obligatorisk utbildning kan bedömas som tjänsteförseelse

Det är svårt att utläsa vilka sanktionsmöjligheter som kommer finnas för myndigheter gentemot anställda som inte genomför utbildningen, utifrån ett arbetsrättsligt perspektiv.

Vid digitala utbildningar blir tillförlitlighetsfrågan beträffande kursdeltagarnas närvaro viktig. Särskilt om utebliven närvaro kan komma att generera sanktionsmöjligheter för myndigheten. Ofta tas ingen höjd för att många deltagare väljer att gå digital utbildning tillsammans med gemensam teknisk lösning (exempelvis via en dator, en videoutrustning etc.). Det blir utifrån ett bevishänseende viktigt att kunna säkerställa vilka som faktiskt genomfört utbildningen och inte.

Lagstiftningen tar inte höjd för kvalitetsnärvaro. Syftet med utbildningen är att öka kompetens inom statsförvaltningen och förslaget är att en lagstiftning ska säkerställa detta. Vid fysiska utbildningar finns ofta möjligheter att ”underkänna närvaro” i händelse av att deltagarna kommer sent, missar delar av utbildning till följd av sporadisk frånvaro eller andra aspekter som bristande engagemang. För digitala utbildningar är detta svårt att kontrollera och även om det skulle kunna säkerställas att en deltagare kopplar upp sig mot utbildningen och sedan lämnar datorn råder oklarheter i lagstiftningen vilka möjligheter som finns att exempelvis underkänna närvaron.

### **7.3.2 Utbildningen ska vara obligatorisk**

DIGG avstyrker förslaget om en obligatorisk utbildning.

DIGG anser att syftet att säkerställa ett högt förtroende för statsförvaltningen är gott. Genom en obligatorisk utbildning riskerar nyttan och engagemanget bli lågt för medarbetare som genom sin yrkesroll eller tidigare erfarenheter och kunskaper tillhandahållit sig utbildningens områden. Vidare anser DIGG att det bör ligga hos varje enskild myndighet att avgöra vilka som bör gå utbildningen.

## **8 Utbildningens syfte och innehåll**

### **8.1.4 Förslag om en grundutbildning och fortbildning**

DIGG avstyrker förslaget om att den gemensamma utbildningen ska vara densamma för alla.

DIGG anser att utbildningen bör vara målgruppsanpassad utifrån roll och förkunskaper för att så långt det är möjligt säkerhetsställa att den är relevant samt bidra till verksamhetsnytta. Om utbildningen hade varit riktade till nyanställda inom statsförvaltningen kan det varit aktuellt med ett standardiserat upplägg.

Vidare anser DIGG att det i takt med offentliga verksameters övergång till digitalisering blir särskilt viktigt att utbilda anställda inom offentlig förvaltning. Detta då lagstiftningen många gånger får anses som mer komplex i digitala miljöer i förhållande till analoga. Som exempel kan nämnas tillämpningen av bestämmelser om allmän handling, arkivering, förvaltningslagens principer i gemensamma ärendehanteringssystem, molntjänster och egna utrymmen.

## 9 Grundutbildningens form

### 9.2 En kombination av självstudier och fysiska träffar

DIGG är positiv till förslaget om att kombinera självstudier och gruppdiskussioner, däremot anser DIGG att gruppdiskussionerna bör övervägande kunna ske genom ett digitalt format.

Pandemin har inneburit att många snabbt fått ställa om och anpassa sig, idag är digitala möten och utbildningar vardag för många. Vidare sparar det tid och pengar om gruppdiskussionerna kan ske digitalt. En annan aspekt är att digitala möten möjliggör att utbyten kan ske mellan myndigheter som geografiskt inte är nära varandra.

## 13 Konsekvensanalys

### 13.9 Förslag till finansiering

DIGG avstyrker förslag till finansiering.

Tillitsdelegationen ger som förslag att finansiering för att ta fram och förvalta en elektronisk utbildning och fysiska träffar ska ske via anslag 1:18 Myndigheten för digital förvaltning (numera anslag 2:6 Myndigheten för digital förvaltning, under utgiftsområde 22 Kommunikationer). DIGG har till uppdrag och fokuserar på förvaltningsgemensam digitalisering och inte enskilda sektorer och således inte en enskild fråga som läroplattform.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Anna Eriksson. I den slutliga handläggningen har också och Jurist Johan Ström deltagit. Föredragande har varit HR-specialist Maja Parker.

  
Anna Eriksson

Maja Parker